

22.11.2021

Literaturoznawstwo

Między "Sterem" lwowskim i warszawskim. Działalność społeczna i publicystyczna Pauliny Kuczalskiej

Autor/Redaktor: Agata Dorota Zawiszewska

Wydawnictwo:: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego

ISBN: 978-83-7972-444-4

Zbiór szkiców zebranych w niniejszym tomie stanowi środkową część „trylogii” prezentującej aktywność „hetmanki” polskich sufrażystek Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit oraz skupionych wokół niej społeczniczek warszawskich, które na przełomie XIX i XX wieku wykorzystywały emancypacyjne hasło równych praw „bez różnicy płci” dla kamuflowania innych rodzajów działalności, na przykład oświatowej, zawodowej, samopomocowej, spółdzielczej, narodowej

Ich dążenie do nauki, pracy, aktywności społecznej, twórczości artystycznej i praw obywatelskich – rozumiane jako droga do demokratyzacji społeczeństwa wzmacniającej wspólnotę narodową – składają się w takim samym stopniu, jak biografie mężczyzn, na historię sukcesów i porażek polskiej inteligencji przed Wielką Wojną.

W części pierwszej – **„Ster” pod redakcją Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit. Lwów 1895-1897** [2017] przedstawiono działalność legalnych instytucji zakładanych przez tę grupę na dziewiętnastowiecznym etapie jej działalności: III Szwalni przy Warszawskim Towarzystwie Dobroczyńności, Bazaru Wyrobów Kobięcych, Komitetu Damskiego przy warszawskim oddziale Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, Delegacji Pracy Kobiet przy warszawskim oddziale Towarzystwa Popierania Przemysłu i Handlu oraz lwowskiego „Steru. Dwutygodnika dla spraw wychowania i pracy kobiet”.

W części drugiej, czyli w niniejszym tomie – **Między „Sterem” lwowskim i warszawskim. Działalność społeczna i publicystyczna Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit na początku XX wieku**, zaprezentowano działalność legalnych i nieformalnych instytucji prowadzonych przez sufrażystki od końca XIX wieku do rewolucji 1905-1907: Czytelni dla Kobiet, Koła Pracy Kobiet przy warszawskim oddziale Towarzystwa Popierania Przemysłu i Handlu oraz Związku Polskiego Równouprawnienia Kobiet, z którego po rozłamie wewnętrznym powstały Polskie

Stowarzyszenie Równouprawnienia Kobiet i Związek Równouprawnienia Kobiet Polskich.

W części trzeciej – „**Ster**” **pod redakcją Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit i Józefy Bojanowskiej**. Warszawa 1907–1914 [w druku] zostanie omówiona działalność Związku Równouprawnienia Kobiet Polskich i warszawskiego „Steru. Organu równouprawnienia kobiet” od rewolucji 1905–1907 do odzyskania przez Polskę niepodległości i nadania kobietom pełni praw obywatelskich.

Spis treści

Wstęp

Pokolenie emancypantek „niepokornych”

Stan badań

Podziękowania

Rozdział I

Paulina Kuczalska-Reinschmit *en pantoufles*

Relacje rodzinne

Relacje przyjacielskie

Wygląd

Rozdział II

Czytelnia dla Kobiet (1898–1921)

Czytelnia dla Kobiet Marii Chojeckiej

Czytelnia jako nowa droga pracy kobiet

Czytelnia jako zaplecze ruchu kobiecego

Czytelnia dla Kobiet Józefy Bojanowskiej i Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit

Rozdział III

Delegacja Pracy Kobiet (1894–1904)

Lata 1894–1896

Lata 1897–1904

Kasa Przewodności i Pomocy dla Kobiet

Hasło „pracy kobiet”

Tzw. wakacje pracownic

Ku politycznemu równouprawnieniu kobiet

Rozdział IV

Koło Pracy Kobiet (1904–1905)

Rewolucja 1905 roku

Współpraca z „Kurierem Codziennym”

Kampania o prawa kobiet w samorządzie

Memoriał 20 maja

I Zjazd Koła Pracy Kobiet

Zjazd Kobiet w Zakopanem

Zjazd Kobiet Polskich w Krakowie

Wiec 2 listopada

„Spójnia” polskich stowarzyszeń kobiecych

Rozdział V

Koło Pracy Kobiet – Związek Polski Równouprawnienia Kobiet (1905–1907)

1905

Związek Polski Równouprawnienia Kobiet

1906

Koło Pracy Kobiet – Związek Równouprawnienia Kobiet Polskich

Wybory do i Dumy

I Zjazd Koła Pracy Kobiet

Adres kobiet z Królestwa Polskiego do Koła Polskiego w I Dumie

1907

Wybory do II Dumy

Wiece Etyczne

Rozłam w Związku Polskim Równouprawnienia Kobiet – legalizacja Polskiego

Stowarzyszenia Równouprawnienia Kobiet III Zjazd Koła Pracy Kobiet

Zjazd Kobiet Polskich w Warszawie

Rozłam w Związku Polskim Równouprawnienia Kobiet – legalizacja Związku

Równouprawnienia Kobiet Polskich

Rozdział VI

Publicystyka i twórczość artystyczna Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit na początku XX wieku

Edukacja kobiet w Polsce (Berlin 1902)

Z historii ruchu kobiecego (Kraków 1903)

Młodość żeńska i sprawa kobieca (Warszawa 1906)

Siostry. Sztuka psychologiczna w IV aktach (prapremiera 1906, publikacja 1907)

Zakończenie Działalność feministek skupionych wokół Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit

w procesie tworzenia społeczeństwa obywatelskiego przed Wielką Wojną

Nota bibliograficzna

Streszczenie

Summary

Indeks nazwisk

Rok publikacji: 2021

Strony: 329

Do pobrania:

- [miedzy_sterem_2021.jpg](#)

Linki:

- <http://wydawnictwo.univ.szczecin.pl/miedzy-sterem-lwowskim-i-warszawskim-dzialalnosc-spoleczna-i-publicystyczna-pauliny-kuczalskiej-p-795.html#opis>

Słowa kluczowe: prasa, emancypacja